

VERSES POLC

Szerkeszti: Dr. Molitorisz Pál

Matusik Sándor

2010. május 15-én méltó módon ünnepelte alapításának 60. évfordulóját a szarvasi Szlovák Általános Iskola, Óvoda és Diákotthon. Az iskola a Művelődési Házban ünnepi műsort is adott, s ezen hangzott el Matusik Sándor öregdiák megható balladája, érzelmekben gazdag emlékezése, Zima Edina, az iskola hetedik osztályos diákjának tolmácsolásában. A rendezők figyelmességét dicséri, hogy a vers elhangzása közben a szerző szüleinek képe is megjelent a háttérben.

Matusik Sándor 1943-ban született Szarvason. Szülei egész életükben a „Szlovákban” dolgoztak, édesanyja szakácsnő, édesapja pedig hivatalos volt. A ma már lebontott szolgálati lakásuk – melyben a szerző gyermekkorát töltötte – az iskola területén volt (a Rákóczi utcai bejáratától balra). Matusik Sanyi egyike volt az 1949-ben létesült intézmény első diákjainak.

„Mindig is csodáltam azt a csapatmunkát, ami az intézményben folyt. A tanárok és technikai dolgozók munkája egyaránt tiszteletre méltó volt. Azt hiszem, az ott megélt hatására is választottam élethivatásként a pedagógus pályát.” – emlékezik a „szlovákos” öregdiák.

A balladát az évforduló alkalmával előtölülő emlékek, gondolatok ihlették. A vers minden egyes sorából szeretet és vágyakozás árad a letűnt évek, hangulatok, tanárai, az iskola egyéb alkalmazottai és a kedves, meghitt helyszínek iránt. A forma pedig Juhász Gyula által meghonosított, *Ballada a múlt idők dámáiról* c. villoni balladát követi.

Matusik Sándor középiskolai tanulmányait a Vajda Péter Gimnáziumban végezte. Matematika–fizika szakos tanári diplomát Szegeden szerzett. Sikereiben gazdag pedagógusi pályát futott, ami vezetői kinevezésekben is megnyilvánult. Lelkiismeretessége, embersége, szaktudása folytán neve fogalommal vált munkatársai, a diákok és a szülők körében. 1967-től több szegedi általános iskolában és a Deák Ferenc Gimnáziumban tanított, majd Juhász Gyula Tanárképző Főiskola szakvezető tanára volt. Közben 1973-tól kezdődően 17 évet töltött a közigazgatásban utóbb, mint a Szegedi Városi Tanács Művelődési Osztályának vezetője.

Tartalmas nyugdíjas éveit Bolyban éli, családjá legkisebbje számos matematika verseny helyezettje.

A most közölt vers megjelent az Intézmény jubileumi kiadványában, az *Ozveny Času II.* (Az idő visszhangja II.) c. kötetben is.

A szerző és az előadó

Ballada a múlt idők drámáiról, avagy egy végzett diák siralmai (François Villon után szabadon)

Ha itt, iskolám előtt szeptemberi alkonyatkor
Én, a vëndiák egy percre megállok,
Akkor halkán megkérdelem magamtól,
Hogy Dankó és Janúrik merre jár most?
Hol van Juhász Jánosunk,
Ki sokszor kísérlenezett?
Szakkörében hajókat, repülőket
Álmodtak valóra gyerekek.

A mindig hosszú szilenciumok,
A vidám esti zakatolások,
Meleget ontó vaskályhák, s a takarodó...
Eltűntek, mint a tavalyi hó...

S aztán napszálltakor újra kérdelem,
Gyapotszedés vagy tán vasgyűjtés volt?
Melynek bevételeiből eljuthattunk végre
Aggtelekre, s megcsodáltuk a Balatont.
Hol van a csukamájolaj, melynek ízét
Ritkán enyhítette a gyümölcsízes kenyér?
Hol vagytok bádogvályús fürdőszobák
És Ti, vaságyas, szalmazsákos hálószobák?

A mindig hosszú szilenciumok,
A vidám esti zakatolások,
Meleget ontó vaskályhák, s a takarodó...
Eltűntek, mint a tavalyi hó...

Hol van Sznyida, a történelem tudora?
Petrás, Pataj, Karkus szerető szigora?
S jószágos otyeckónk, Litauszki János?
Szép emlékekkel, hálával gondolunk Rátok.
Hol jár Maczik, Folytán és a többiek?
Kiket szíveink, míg élünk, őriznek!
Andrékovic tanárnó merre jár most?
Köszönjük a sok dalt, s a táncot!

A mindig hosszú szilenciumok,
A vidám esti zakatolások
Meleget ontó vaskályhák, s a takarodó...
Eltűntek, mint a tavalyi hó...

Hol van a hálószobák rendjének őre,
Sonkoly Zuzka néni, tetteink éber figyelője?
Csabainé, Juhászné és a többi szeretett gondozó,
Betegségünkben minket féltőn ápoló?
Hol vannak az öreg épületek?
A régi udvar? A kultúrterem?
Hát a kazánház? Hol van Bandi bácsi?
Bár segíthetnénk kis kertjét kapálni!

A mindig hosszú szilenciumok,
A vidám esti zakatolások
Meleget ontó vaskályhák, s a takarodó...
Eltűntek, mint a tavalyi hó...

Hol vannak a bukták, a lekvárral töltöttek?
A dísznótoros kaják, s a finom rétesek?
Hol vagytok, kik egykoron nekünk főztetek?
A fenséges ebédért már késő a köszönet.
... De jó lenne még egyszer végigmenni
A régi udvaron, a kopott termeken,
A lépcsők öreg köveit taposni,
S az ebédlőbe rohanni éhesen.

A mindig hosszú szilenciumok,
A vidám esti zakatolások
Meleget ontó vaskályhák, s a takarodó...
Eltűntek, mint a tavalyi hó...

Tanulságos utóirat:

Ezért barátom, ha napjainkban itt sétálsz
És megcsodálsz hajdani iskolád,
S az idő múlása mögött
Nem érzed meg, hogy Rád mi vár?
Akkor egy nap, ha visszanezel
Ne kérdezd, hogy Ki és merre jár?
Mert megtudod, hogy az iskola és a vakáció,
Számodra csak volt, mint a tavalyi hó...

Sok-sok szeretettel emlékezve:

Matusik Sanyi